

SPECIÁLNÍ POVOLÁNÍ PRO ZVLÁŠTNÍ POSLÁNÍ

*Příspěvky **Benedetta Lina** přednesené na poslední generální kapitule SFŘ konané v Sao Paulo v Brazílii v říjnu 2011, na téma Speciální povolání pro zvláštní poslání.*

OD BYTÍ KE KONÁNÍ

POVOLÁNÍ: ABYCHOM BYLI EVANGELIZOVÁNI

POSLÁNÍ: ABYCHOM EVANGELIZOVALI

Povolání je pozvání od Boha k bytí, které pro nás připravil. Bůh nás stvořil ke svému vlastnímu obrazu a k podobnosti se svým synem Ježíšem Kristem. Připodobňování Ježíši znamená podřízení se mu jako vzoru dokonalého člověka. Evangelium je epifanie Krista, jeho úplné zjevení. Proto každý, kdo odpověděl plně na Boží volání (povolání) a vykročil na cestu podobnosti s Ježíšem Kristem, je někým, kdo se odevzdal k tomu, aby byl evangelizován. To je nejhlubší význam tohoto slova. Svátý papež Jan Pavel II. nás ve svém spisu *Ecclesia in Europa*, 45 vyzval: „... *ať hlásání Krista, který je evangeliem naděje, je vaší chloubou a celým životem*“.

Z našeho povolání vyplývá poslání. Základním posláním každého, kdo nastoupil cestu podobnosti s Kristem, může být pouze hlásat Krista. Účast se na naléhavém sdílení Boží lásky, kterou jsme objevili a která dokáže změnit naše životy. To je hloubka významu slova evangelizovat. Rozhovor s Kristem, nesení svědectví jemu, učinění ho přítomným skrze naše životy a naše projevy. Tak jsme k tomu vybízení i článkem 6 Stanov SFR „... *mají vystupovat jako svědci a nástroje jeho poslání mezi lidmi, hlásající Krista svým životem a slovy*“. Ve stejném duchu se vyjádřil i svátý papež Jan Pavel II. ve svém výše vzpomínaném díle *Ecclesia in Europa*, 48: „*Všichni jsou povoláni k hlásání Ježíše a víry v něho v každé*

situaci. Vtahovat druhé do víry skrze příklad osobní, rodinný, života profesionálního i komunitního, který odráží evangelium, vyzařování radosti, lásky a naděje, aby mnoho lidí, pozorujíc dobrou práci vzdalo chválu našemu Otci na nebesích (Mt.5.16) a být vítězi, stát se kvasem přeměňujícím a oživujícím v každém projevu kultury“.

POVOLÁNÍ JEDINEČNÉ

Je dobře usilovat o plné porozumění smyslu povolání v jeho plném a jedinečném významu, aby nebyl nedoceněn či zjednodušován.

Článek 2.1 generálních konstitucí praví: *Povolání do SFŘ je specifické povolání, které dává formu životu a apoštolské aktivitě jeho členů. Proto ti, kdo jsou vázáni věčnými sliby v jiných rodinách církve nebo institucích zasvěceného života, nemohou patřit do SFŘ.*

Výrok obsažený v tomto článku má nesmírný význam. Proměna nesená tímto povoláním, pokud je vítána a žito, je taková, že nemůžeme být částí žádné jiné náboženské vazby v životě. Jestliže je tedy povolání autenticky františkánské, celý život musí přijmout tento jednoduchý tvar. Důležité je přijmout, že konající subjekt je povolání a ne my sami. Tato proměna způsobená přijetím povolání bere iniciativu na sebe, působí zevnitř a proměňuje nás. Přičemž proměňujícím je Bůh sám, jako vždy.

Nad specifickým povoláním vždy stojí základní povolání, které je kořenem našeho bytí a které se rozšiřuje na každé stvoření. Je to Boží volání ke svatosti, volání uvítat ho v Kristu, abychom svolili k našemu modelování Duchem ke znovusjednocení s Otcem a abychom se sdíleli v tomto našem životě s Bohem samotným. Od něj se mohou odvíjet a závisí na něm všechna ostatní povolání specifická.

Naše odpověď na toto základní volání a jeho plná realizace nám umožňuje dosáhnout podmínek křesťanské dokonalosti; to je naplnit volání všech běžných křesťanů. Slovo běžný, takto pojato rozhodně není snižující pojem, neboť znamená u Boha svatost. Kdybychom tedy dokázali dosáhnout základního povolání v plnosti, nemuseli bychom hledat jinak specifické možnosti naplňování Božího záměru.

Každé povolání je volání k bytí a konání, k této nerozlučité kombinaci existence, přičemž jedna činnost podmiňuje druhou. Být je plně obsaženo v základním povolání. Konat, to je přijmout poslání pramenící ze základu, ale v jistém smyslu vyměňuje jeho specifickou povahu danou prožíváním vlastního života.

Základní povolání bere Krista jako model a odpovídá vyvlastněním soukromé existence k službě pro univerzální spásu. Znamená to stát se majetkem Boha. Znamená to být jím dosazen k podílu na spáse světa a být použit a stráven v procesu tohoto spasení. Každé povolání je primárně osobní a vyvěrá z vyřčení individuálního ano Bohu tak, aby osoba mohla být použita pro jistý účel. Je proto jasné, že nemůžeme mluvit o specifickém povolání bez porozumění, přijetí a realizace základního povolání. Být křesťanem je základna pro to být františkánem a ne jinak.

POVOLÁNÍ SPECIFICKÉ

Františkánské povolání je prokazatelně specifické. Není tedy ono - náležet pouze Kristu a církvi dost? Jsme si jisti, že se potřebujeme lišit od toho obyčejného - být křesťanem? Nedává nám toto základní křesťanské bytí dost spirituality, abychom byli svatými a uvědomili si naši potenciální plnost?

Všechna církevní hnutí byla zrozena z Boží inspirace. Byla přivedena na světlo jako Božská odpověď na určitou potřebu v církvi a ve světě. Často se však po iniciační fázi hnutí usadila, vykryštovala a možná ztratila kontakt se svou originální inspirací. Nakonec některá skončila svou existenci v izolaci, která poukazovala sama na sebe, vytvořila hranice v chvilkové odlišnosti, někdy až nabubřelosti, bezdůvodné nadřazenosti a podobně. Přitom svoboda Ducha, který nás vede k otevřenosti všemu a každému, je nasměrována opačně od sebestředného zaměření a hledání ještě větších opravdových nebo domnělých specifických, které však ve skutečnosti hnutí izolují v ještě více úzkoprsejších hranicích. Hrozí nebezpečí stávat se oddělenými od zbytku s rizikem přeměny ve farizeje dneška. Pro mnoho institucí a hnutí je toto skutečným ohrožením i současnou realitou. Ani my a naši bratři a sestry ve františkánské rodině nejsme vůči tomuto imunní. Chtít se lišit za každou cenu není dobré ani pro církev, ani pro nás. Namísto toho je nezbytné a naléhavé znovuobjevit krásu křesťanského bytí. Naprosto jednoduše být křesťanem.

Proč je tedy tak těžké následovat evangelium? „*Protože je tak jednoduché!*“: je zcela odzbrojující a absolutně pravdivá odpověď připisovaná sv. Filipu Neri.

Jsme determinováni komplexností a to často stojí v cestě našeho uchopení a přijetí krásy v Boží jednoduchosti, jak to dělal František. Snad proto se vyskytuje občasná snaha o popsání hluboké odlišnosti a definování specifické františkánské povahy, což se ovšem při bližším zkoumání jeví pouze jako to, o co Ježíš žádal bez rozdílu každého z lidí.

Jsou-li bratři a sestry dotazováni: „*Čím se lišíme od ostatních křesťanů? Co nás jako františkány charakterizuje?*“, nastává nejprve zmatek. Potom přicházejí obvyklé odpovědi: pokora (které není nikdy dost navzdory tomu, že se o ní tak často mluví); chudoba (ve skutečnosti mnoho z nás je chudých i bez vlastního výběru); menšina (navzdory tomu, že usilujeme o opak); atd. Potom, zeptáme-li se: „*Ale neměl by každý křesťan dělat právě tyto věci?*“, nastává hrobové ticho.

Františkovo povolání znamenalo být jednoduše křesťanem. Nikdy nezamýšlel další specifičnost než být cele a úplně křesťanem. My také potřebujeme porozumět tomu, že být jeho následovníky, znamená být pouze opravdově křesťanem, jako byl on.

SPECIFIČNOST NAŠEHO POVOLÁNÍ ZÁVISÍ NA SVATÉM FRANTIŠKOVÍ

Specifita našeho povolání, je v tom, že máme být františkánští a sekulární. To se odvíjí přímo od svatého Františka z Assisi a jeho povolání. Příklad jeho života nás přitáhl. Bůh použil sv. Františka k tomu, aby nás přivedl ke specifické formě života. Pokud máme porozumět specifičnosti našeho povolání, musíme se obrátit a začít od něj Františka.

Svatý František nepřijal specifický způsob života ve smyslu specializace na vymezenou oblast. Na nic se nespécializoval - *dal se k disposici všem, aby se stal pro všechny vším* (1.Kor 9, 22-23). V první řadě hledal Boha, aby našel sám sebe. Hledal především odpověď na základní jádro svého prvotního povolání, které je pro každého stejné, totiž vytvořit živý vztah s Bohem, aby dal smysl a pocit úplnosti své vlastní existenci. Prostřednictvím dlouhých údobí modlitby a kontemplace, se mu podařilo vnímat vnitřní podstatu Boha jako Otce. Bůh se nám učinil blízkým skrze svého Syna ve vtělení, životě, utrpení, smrti a vzkříšení. Tedy skrze akt totálního a trvalého sebedarování. Syn nás následně vede k Otci, který nám dává život a činí nás svatými skrze svého Ducha. Toto poznání ve Františkovi vyvolalo touhu, aby byl zcela proměněn Duchem, a byl připodobněn Synu, Ježíši Kristu. Tak odpověděl na své základní povolání Bohem, odpověděl sdílením pravého života Trojjediného Boha. „...*Víc synu nepotřebuji; znám Krista, chudého a ukřižovaného*“. (2 Cel LXXI, 105)

František ve svém životě nechtěl nic jiného, než čerpat svůj život z Krista a v Kristu, žít zcela Evangelium. Stručně řečeno, chtěl být právě pouze a úplně křesťanem, nic víc. Neudělal nic jiného, než že plně odpověděl na to, oč žádal Ježíš a co Ježíš hledá od každého z nás bez rozdílu.

“S plným vědomím chtěl František stále žít jako jeho Mistr, se svým Mistrem, ze svého Mistra. Jeho Řeholí, jak ji pochopil, není nic jiného než evangelium v praxi”. (Pavel VI. ke Generální kapitule OFM, 22. 6. 1967)

Přesto Innocent III. váhal udělat to, o co malý chudý muž žádal, protože se některým kardinálům zdálo, že je to tak obtížné i překvapivě nové, že je to nad lidské síly. Janod Svatého Pavla, biskup ze Sabiny však prohlásil: *„Jestliže odmítneme žádost tohoto chudého muže jako novinku nebo pro přílišnou obtížnost, když vše co žádá, má umožnit, aby byl veden evangelijní život, musíme se mít na pozoru, abychom se nedopustili přestupku proti Kristovu evangeliu. Proto, pokud někdo říká, že je to cosi nového, nebo nerozumného nebo nemožného a přitom vidí touhu tohoto muže žít podle dokonalosti evangelia, měl by být obviněn z rouhání proti Kristu, který je autorem evangelia“.* (LM 3, 9)

NAŠE POVOLÁNÍ: ŽÍT KRISTA, ŽÍT PODLE EVANGELIA

Bůh vzbudil Františka a jeho trojnásobnou rodinu, aby Církev i svět věřili, že je možné žít Evangelium sine glossa – bez komentáře. Že je možné být úplným křesťanem, bez dalších specifikací či upřesňování. A František to udělal. Stejně my jeho učedníci se slavnostně zavazujeme: *“Slibuji, že budu ve svém světském stavu žít až do konce svého života evangelium Ježíše Krista v Sekulárním františkánském řádu a zachovávat jeho Řeholi”*. (Profesní slib, OFS)

Naše Řehole je plná naléhavých nabádání, abychom udělali Krista středem svého života, abychom žili evangelium které je Kristus, tak jako to dělal František. Abychom uznávali Boží otcovství, ke kterému musíme tíhnout veškerou svou silou a jehož vůli musíme konat. (*Řehole* 4, 5, 6, 7, 10; *Gen.konstituce* 9, 10, 11, 12). Právě toto je srdcem naší Řehole.

My nemáme zvláštní předpisy ani detailní program, který bychom uváděli do praxe. Právě naopak, spiritualita sekulárního františkána je spíše program života soustředěného na osobu Kristovu a na jeho následování. (Gen. Konstituce 9.1)

Platí-li, že povolání Františkovo i naše je co jednodušeji být úplným křesťanem, je otázkou, zda by František měl radost z toho, že se nazýváme františkáni. Zda by nebyl mnohem raději, kdybychom si jednoduše říkali křesťané. Pro své žáky vybral takové označení, aby neodvádělo pozornost od Krista, ale aby místo toho definovalo charakteristické rysy následování Ježíše: *Menší bratři* - pro vyjádření bratrství a touhy být nevyvýšený, poddaný každému; *Kající bratři a sestry* - vyjadřující úsilí o bratrský život a trvalé obrácení; *Chudé sestry* - jako znamení chudoby a dokonalého sebedarování pro mundi vita - život světa.

V tom je odkaz Františkův, neboť jeho přání bylo v duchu této myšlenky: *Moji nejdražší bratři a sestry, abyste byli mými opravdovými a věrnými učedníky, musíte být pouze křesťany, úplně a zcela křesťany. Musíte být dokonale křesťany, stejně jako dobrý Bůh pouze svou milostí dal, abych byl já.*

SPECIFITA NAŠEHO POVOLÁNÍ: BÝT TOTÁLNĚ (ZCELA)KŘEŠŤANEM; JAKO BYL FRANTIŠEK

Naše povolání je specifické navzdory rozmanitosti, že jsme povoláni žít své životy v běžných podmínkách světského prostředí v laickém stejně jako vysvěceném stavu, v celibátu nebo v manželství. Povolání k tomuto životnímu stavu má obdobně velká většina věřících. Specifikum našeho povolání je pouze to, že se vztahuje na příklad, model a jedinečný způsob následování sv. Františka z Assisi. To je jediný prvek, který nás odlišuje a zároveň spojuje: být zcela křesťany, jako byl František.

Kromě tohoto nic specifického není. Právě naopak. Je to povolání, stejně jako povolání Františkovo nspecifické. Co dělal František, co by nebylo v Evangelii? Co žádá Ježíš od každého věřícího? František nedělal nic víc, než že přesně plnil všechno, co Ježíš požadoval od každého. František je pokorný? Ježíš žádá pokoru od všech věřících. František je chudý? Ježíš, řekl všem; *Blahoslavení jsou chudí*. František je počestný? Čistota je přikázána všem věřícím. František je tichý? Ježíš to doporučil každému. František žije bratrství ve společenství? Nedělají to mniši a řeholníci obecně, že stejně jako všichni křesťané žijí, nebo o to usilují přebývat v bratrství mezi sebou navzájem?

Tímto způsobem bychom mohli pokračovat dál ve všem a viděli bychom, že František dělal přesně to, co Ježíš žádal od všech věřících. František neměl charisma a poslání, které by bylo omezeno podmínkou úzké a specifické oblasti. Jeho charisma, jeho povolání a jeho poslání je nspecifické v tom smyslu, že se shoduje s Církví ve všech dobách. Že se shoduje s církví Kristovou, v nejčistší a integrální, nedílné, celkové podobě. Jeho charisma, povolání a poslání jsou zakořeněny v nejhlubší podstatě křesťanského života bez dalších specifikací. Jeho cesta není vyhrazena omezenému počtu vybraných lidí, ale je spíše pro všechny!

List věřícím, který je textem doporučeným sekulárnímu františkánství a je umístěn jako Prolog k naší současné Řeholi, je nejpádnějším důkazem předchozího tvrzení. František to píše “věřícím kajícím” (de illis qui faciunt poenitentiam), tudíž nám všem, ale ti všichni se musejí zavázat k cestě pokání, k cestě obrácení. František objevil Absolutní Dobro a vášnivě všechny vybízel, aby ho objevili také, protože to je jediná cesta k dosažení života, jediného opravdového. Usiloval o obrácení všech tak, aby sdíleli společenství se svým a s naším Pánem Ježíšem Kristem, se svým a naším nebeským Otcem. Františkánský ideál se shoduje s povoláním všech věřících křesťanů, ne pouze věřících křesťanských laiků.

To vystihuje i název Listu věřícím (dřívější redakce): “H[a]ecsunt verba vit[a]e et salutisque si quislegerit et feceritinvenietvitam et [h]auriet salutem a domino de illis qui faciuntpenitentiam. - Toto jsou slova života a spásy, která se týkají těch, kdo konají pokání. Kdokoli čte a zachovává je, nalezne život a bude čerpat z Pánovy spásy.

Naše specifické povolání tudíž je být takovým křesťanem, jako byl sám světec z Assisi. Naši velkou a jedinou specifičnost můžeme shrnout do dvou slov; *jako František*. Nicméně ono *jako* vytváří propastný rozdíl. Je-li pravda, že Kristus žádá každého, aby dělal to, co dělal František, pak je také pravda, že František to dělal v nejvyšší možné míře. Rozdíl tedy není v děláních zvláštních konkrétních věcí, ale v intenzitě se kterou jsou tyto věci konány. Františka charakterizuje intenzita a ta je vzorem a normou všech františkánů ve kterékoli oblasti žití.

Faktem, kterému náleží prvenství v rozvoji povolání svatého Františka je jeho osobní zkušenost vztahu s Ježíšem Kristem. Vztahu, který se vyznačoval radikálností, úplností a trvalostí. To je naše *povolání: připodobňovat se ke Kristu, dokonalému člověku*. A specifický charakter našeho údělu spočívá v živém připodobňování se stejnou intenzitou jako to dělal náš patron. Se stejnou totálností, se kterou se František

vydal připodobňování se *celému Kristu*, se stejnou radikálností, kterou se vyznačuje taková proměna (transformace) až do hlubin Františkova bytí a se stejnou trvalostí, se kterou toto všechno prožíval.

František je podle svatého Bonaventury vskutku nejkřesťanštější člověk. *Dokonalým napodobováním usiloval o to, aby se již během svého života připodobnil žijícímu Kristu, v umírání umírajícímu Kristu a ve smrti mrtvému Kristu. Zaslouží si být ozdoben i zevně vyjádřenou podobností!* (LM XIV, 4). To je jeho specifičnost, jeho specifický charakter – být zcela a naprosto Kristův, nebýt ničím nezadržovaný zpátky, konat toto vše bez omezení.

Poučné je srovnání Svatého Pavla a Svatého Františka, dvou případů velkých obrácení. Oba žili v plnosti života v Kristu a jak sám Pavel říká ve svých listech: *pro mne je život Kristus, už nežiji já, ale ve mně žije Kristus* (Fil 1, 21; Gal 2, 20). A jak také František intenzívně toužil a žil. *Jeho nejvyšším cílem, touhou a záměrem bylo dbát na všechna slova evangelia ve všem a skrze všechno a následovat učení našeho Pána Ježíše Krista. Jít zcela v jeho stopách s veškerou bdělostí, horlivostí a touhou své duše a s veškerým záplem svého srdce. František neustále meditoval Kristova slova a vzpomínal na jeho skutky s nejvýše vnímavou pozorností. Zvláště důkladně soustřeďoval svou pozornost na pokoru Vtělení a lásku v utrpení o Pašijích. To tak silně zaujímalo jeho mysl, že jen s obtížemi mohl myslet na něco jiného.* (1 Cel XXX, 84)

František vnímaný jako nejvěrnější následovník Krista se rozvíjel díky pokoře a dosahoval do takových výšin, jako ten kdo ve všem usiluje o identifikaci se svým Pánem. Bezvýhradně vítal milost a pomoc Ducha svatého a tak se stával příkladným měřítkem a vzorem pro celou církev ve všech dobách a po celém světě.

Nicméně není toto cesta pro každého světce? Bezpochyby ano. A tak můžeme stále pokračovat. Zdá se, že sám Nejvyšší chtěl, aby František ztělesnil úplnou identifikaci s Kristem tak, aby byla provždy více

viditelná, všeobjímající a nejvíce příkladná. Stal se křesťanem par excellence - vynikajícím křesťanem. Tak, že mu Bůh svěřil nejvýjimečnější poslání, to je aby se stal nepomíjejícím, nezničitelným příkladem pro celou církev, pro všechny křesťany, pro celý svět. A František, ačkoli zemřel téměř před 800 léty, stále pokračuje ve svém poslání na vynikající úrovni!

„I když ostatní troufale porovnávají nebeské hrdiny svatosti mezi sebou, tedy ty, kteří byli určeni Duchem svatým, aby splnili různá poslání uprostřed lidí - a i když taková srovnání pramení z nestranné vášně, nejsou ku prospěchu nikomu a jsou před Bohem autorem svatosti škodlivá - přesto můžeme tvrdit, že nebyl nikdo, v kom by obraz Kristův a evangelní způsob života zářil tak živě a s takovou podobností jako ve Františkovi. Proto ten, kdo sám sebe nazýval «Heroldem velkého Krále», byl právem nazýván «druhý Ježíš Kristus», aby představoval pro lidi své doby a po staletí někoho, kdo přichází skoro jako Kristus, který vstal z mrtvých; to je důvod, proč žije nyní a jako takový bude žít pro všechny generace, které přijdou.“ Pious XI, Encyclical Letter Rite Expiatis, 30 April 1926.

Dědicové jeho poslání: Znamení a orientační bod pro integrální (kompletní) křesťanství

A co my, které Bůh povolal, abychom byli pokračovateli Františkova díla. My, dědici jeho poslání, jak si vedeme? Jsme povoláni jako František, abychom jako on plnili ryze jeho úkol. Tedy abychom byli znamením a spolehlivým orientačním bodem pro křesťanství žité plně, bez uzavírání se do úzkého rámce, který je vymezen bytím pouze uvnitř příslušného řádu, rodiny nebo církve. Jsme povoláni, abychom byli úplnými křesťany, jako František. Musíme se vyhýbat tendenci, že bychom chtěli stále víc definovat sami sebe, protože by došlo k momentu, kdy vytvoříme neproniknutelnou hranici, kterou oddělíme sebe od zbytku církve a od světa opovážlivým tvrzením o výjimečnosti, která neexistuje. Tato tendence vede k ustrnutí, k spánku na Františkových vavřínech. Mějme na paměti to, co nám František ostře připomínal: *“...je velká ostuda, pro nás služebníky Boží, že svatí vykonali velké věci, a my chceme čest a slávu získat jenom tím, že o nich budeme vyprávět!”*

Úsilím o přehnané určování kdo jsme, uvádíme do pohybu riziko, že ztratíme ústřední cíl našeho povolání, kterým je úplný soulad (spodobení) s Kristem i základ povolání, tedy být pouze a výhradně křesťanem s veškerou silou naší vůle, našeho srdce a naší mysli, jako František.

Otevřít se světu ve službě evangelia, jít společně s církví

Je nutné, abyste se neuzavírali světu, ale abyste se mu otevřeli. Tak jako František, bez komplexů, nadřazenosti nebo postojů méněcennosti (cfr. Řehole 13). Musíme přijmout postoj evangelní parrhesie, (*Parrhesia* je řecký výraz používaný v Novém Zákoně k vyjádření: *mluvení pravdy pro obecné dobro, bez strachu a váhání, bez ohledu na podstupované riziko, vydávání svědectví bez kompromisů pravdě evangelia. viz, např., Skutky 28, 31.*) jak na nás naléhal kardinál Rodé ve svém dopise Řádu ze 6. května 2009. V naší Řeholi a Generálních konstitucích je trvalé volání abychom se obrátili ke světu, abychom do něj s odvahou a prostotou přinášeli Krista a zjevení Boží lásky. Církev nás o to žádá vytrvale a naléhavě.

“Duc in altum! Zajedťte na hlubinu!” ... očekává Církev od OFS. *“Skvělé služby pro věc Božího království v dnešním světě”* ... přeje Církev našemu Řádu - aby tak byl modelem, vzorem a prezentoval se světu jako *společenství lásky* [Řehole 22]. Církev čeká od sekulárních františkánů odvážné a důsledné svědectví křesťanského a františkánského života s cílem budovat bratrštější svět, který více odpovídá evangeliu a ve kterém se realizuje Boží království už tady na zemi.” (Poselství ke Generální kapitule od svatého Jana Pavla II. z 22. 11. 2002)

Ve skutečnosti nás papež oprávněně nabádal, abychom uvedli do praxe to, co jsme slíbili: *“Obnovuji své křestní sliby a zasvěcuji se službě Božímu království”* (z Profesního slibu OFS).

Díky naší odpovědi při profesi, jsme uskutečnili náročný a absolutní závazek, který je odpovědí na Boží výzvu k našemu povolání, k povolání, které in - formuje celý náš život a apoštolskou činnost nás všech a každého jednoho z nás.

Nebudeme autentičtějšími učedníky svatého Františka ani nebudeme svatější, když budeme trávit více času v kostelích a církevních budovách,

nebo rozmlouváním jen mezi sebou či namlouváním si své domnělé nadřazenosti a specifičnosti. Uzavření a samolibost ohrožuje plnění důležitého Františkova poslání: *Jdi jako tvůj Pán, vstup do světa!*

Základním a nenahraditelným východiskem pro každého františkána je vzor zakladatele. Musíme se dívat na Františka, abychom se učili jak realizovat naše povolání s vědomím, že nebudeme ustupovat světským převažujícím trendům a rozmarům. Musíme se vždy vracet ke kořenům. Musíme vždy začínat znovu od Krista. Musíme také vždy začínat znovu od Františka, abychom se učili, jak znovu od Krista začít, abychom byli pravými a sekulárními františkány. Zásadním ohrožením jsou případné tendence odklonu od základního svato-františkánského orientačního bodu s odvoláním na skutečnost, že pochází ze 13. století a pro dnešní svět je nevhodný. To nastoluje jinou téměř nedefinovanou františkánskou zkušenost. Takový postoj popírá trvalý význam a definitivní Kristovu manifestaci a jeho odhalení - zjevení Boha jako Otce a podstaty Boha jako Bytí. Na základě toho, co nám Kristus odhalil, František vyzýval k odpovídajícímu způsobu komunikace s Bohem a jeho přístup je tak nepomíjející, že nikdy nezastará. Vnější forma může odpovídat určitému období s jeho zvyky, ale duchovní vyjádření v postoji obrácení a způsobu přibližování se k Bohu je platné trvale.

Pokorně si přiznejme, že je to František, kdo i v dnešní době, tedy o osm set let později, táhne lidi 21. století ke Kristu! Nejsme to my. To on je stále tím, kdo inspiruje a vede právě svou prostotou, pokorou a dokonalým následováním Krista. Ne my, kteří neseme zátěž a obtíže nadstavby a rušivých vlivů současnosti i vlastní vlažnosti.

Boží dnes je vždy dnes. Nikdy se nestane včerejškem a nikdy nebude překonáno měnicími se světskými a lidskými vývojovými trendy. Řeč není o chození naboso, jako chodil František, ani o sebetrestání extrémními posty nebo jinými takovými věcmi, ale o tom, abychom se po jeho vzoru obrátili hluboko v našich duších. Abychom jako lidé naší doby dovolili Duchu Páně říci, co máme podle jeho vůle dělat. Abychom

podle nabádání téhož Ducha jednali se stejnou rozhodností jako František.

Každá spiritualita náleží tomu, kdo ji žije v první osobě. Patří tomu, kdo ji takto komunikuje (sděluje) a nikomu jinému. My, sekulární františkáni, jsme ji obdrželi přímo od svatého Františka a tak ji uplatňujeme, včetně jejích vlastních charakteristik, ve světském, laickém a běžném životě. Prvně se tedy musíme dívat na Františka. Bratři a sestry, my jsme ti, kdo musí ztělesňovat františkánskou spiritualitu ve světském životě. A tuto spiritualitu musíme čerpat přímo z ducha svatého Františka.

Františkán bez nadšení by měl raději přestat úplně.

Naše poslání: Poslání církve

Naše poslání je posláním celé církve a vychází z vnuknutí: *“Františku, jdi a oprav můj dům”*. Což znamená opravit celý dům, ne jen jeho součást. *„Vidění papeže Inocence III., jak svatý František podpírá Lateránskou baziliku, to je církev, mystické Tělo Kristovo, v ústředním, historickém a hierarchickém projevu a provedení v Římě, prorokovalo povolání a poslání vaší velké náboženské rodiny”* (2 Cel. 17). Pavel VI. ke Generální kapitule OFM, 22. června 1967.

Naše Řehole začíná popisem podstaty našeho řádu: *...zpřítomňovat společné charisma serafinského Otce v životě a poslání církve*. Posláním církve je evangelizovat: *Hlásat evangelium je skutečně milostí a vlastním povoláním církve a ona v něm nachází svou nejvnitřnější totožnost*. (Evangelii Nuntiandi, 14)

Evangelizovaný znamená připodobněný Kristu, jak o to usiloval František. Hlásat evangelium, to je vnášet Krista do světa: *...ať se stanou svědky a nástroji jeho poslání mezi lidmi a hlásají Krista životem i slovy*. (Řehole 6)

V promluvě 9. dubna 2000, při příležitosti velkého františkánského jubilea, to kardinál Roger Etchegary naznačil s prorockou silou: *"A nyní na úsvitu nového tisíciletí má františkánské dobrodružství ještě smysl? Má ještě nějakou šanci na úspěch? Ještě nikdy opravdová františkánská fraternita tolik netoužila a zároveň tak málo nežila. Nikdy nebylo františkánské charisma tak potřebné jako dnes s cílem nabídnout celého Krista rozpadajícímu se světu, který se bojí bratrské solidárnosti mezi lidmi bez výjimky."*

Je to Kristus celý, veškerý Kristus, Kristus po všech stránkách, kterého musíme my františkáni nést v sobě a nabízet světu jako František! Oblasti, kam jsme k této službě voláni jsou tedy neomezené a náročné.

Celkové poslání

Kříž u svatého Damiána pověřil svatého Františka jednoznačným posláním: *Jdi Františku a oprav můj dům*. Pokyn oprav můj dům odkazuje na nejrozsáhlejší, na komplexní přístup k opravě čehokoli, co by potřebovalo opravu v církvi - Kristově Těle. Tady nejsou žádné limity. Toto je úkol, ke kterému jsme voláni s celou františkánskou rodinou jako František. Prostřednictvím Řehole nás církev formálně pověřila tímto posláním: *A protože se nechali inspirovat sv. Františkem a spolu s ním jsou povoláni obnovovat církev, ať se horlivě snaží žít v plném společenství s papežem, biskupy a kněžími a napomáhají otevřenému i apoštolsky tvořivému a plodnému dialogu plnému důvěry*. (Řehole 6)

OFS (SFR) jako mezinárodní veřejné sdružení je zvláštním svazkem spojený s římským veleknězem, který schválil jeho Řeholi a potvrdil jeho poslání v církvi a ve světě. (Gen. konst. 99.2)

Naše Řehole a Generální konstituce nám poskytují základní směry našeho poslání. Poslání se podstatně neliší od toho, co je požadováno od každého opravdového křesťana bez rozdílu. Řehole a Konstituce nám nabízejí cenné údaje, které podtrhují to, co si o nás a o naší roli myslí církev a co od nás očekává. Naše poslání nezávisle na církevní hierarchii zahrnuje obojí. Jak úroveň všeobecnou tak místní. Toto naše poslání nám jako mezinárodnímu veřejnému Sdružení věřících (CIC 313) v každé době ukazuje bezprostřední potřeby církve a jeho důsledkem je poslání, které nám bylo svěřeno k uskutečnění, *in Nomine Ecclesiae* - ve jménu církve a to v otevřeném dialogu plném důvěry a s apoštolskou účinností.

Podívejte se obzvlášť pozorně na tyto články: Řehole 6, 10, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19 a Gen. konst. 12, 17 - 27.

Katolík, otevřený a univerzální (všeobecný)

František pro sebe a své bratry nechtěl nic víc, než aby byli katolíci - otevření a univerzální. Chtěl, aby byli autentickým výrazem toho Boha, který z lásky vyšel ze srdce Trojice, stal se tělem, ponořil se do hlubin lidské přirozenosti a přestává být zcela jiný. Aby se tak stal pro jiné Otcem, Bratrem, Láskou bez podmínek.

František je příkladem *par excellence*, člověkem společenství. Františkovo společenství je místem, kde nám Ježíš odhaluje, že On je centrem jeho života. František vytvářel svazky společenství mezi všemi a vším, mezi všemi tvory živými i stvořením neživým. Jeho zvláštním posláním bylo a je, vtahovat všechny věci a lidi k jednotě s Kristem. Jeho posláním bylo zničit všechna ghetta, všechny ploty a táhnout všechny k pokoře, chudobě, čistotě a poslušnosti, kterou Ježíš odevzdal do Otcových rukou, abychom si uvědomili, jak je krásné být opravdovým Božím dítětem a sestrou a bratrem všech.

Zdělili jsme stejné poslání a kromě toho musíme hledat Ducha svatého a jeho svaté působení, jako to dělal František. Musíme být katalyzátory společenství, ničiteli rozdělení, příklady pokory, poslušnosti, čistoty a chudoby. Musíme přivádět všechno zpět do jediného centra, jímž je Kristus, pobízet všechny lidské bytosti, aby poznávali v druhých své opravdové bratry a sestry a vše konat s Jeho církví a v Jeho církvi.

Jaké nás chce mít Pán? Jaké nás chce mít církve? Chtějí, abychom byli svatí! Ano, chtějí, abychom byli odlišní, abychom se lišili svou svatostí. Svatostí, která kráčí ve stopách svatého Františka. Ne-konformní, odvážní, nadšení. Odlišní, protože musíme být úplnými křesťany, jako František. Církve s námi počítá pro dílo spásy.

Církve vždy zcela jasně uváděla, co od nás očekává: *“Lidé obviňují církve, že polarizuje svá centra zájmu v jiných aspektech křesťanství - ať už doktrínálních, kulturních nebo praktických, spíše než v Kristu Ježíši.*

Synové Františka zajistěte, aby lidé poznali v tomto světci "katolického a zcela apoštolského muže". Aby poznali ve Františkových věrných dětech a učednících, kteří udržují svědectví sv. Františka živé, důkaz, že prvenství ve všem, náleží královskému majestátu našeho Pána Ježíše Krista, jak církev vyznává a slaví."

A dál: "Jiní mohou následovat i další způsoby; tvoje je ta ne-konformní. Nepohrdejte formami své františkánské cesty, ale následujte je s důstojnou prostotou a jednoduchostí. Tyto způsoby mohou mít sílu svobodného a smělého jazyka, který je tím vhodnější k tomu, aby zapůsobil na svět, čím méně se přizpůsobuje diktátu světských chutí a módy." (Pavel VI. ke Kapitule OFM 22.června 1967)

"Být františkánem neznamená ukazovat nějaké zvláštní znamení nebo nosit zvláštní oblečení, ale mít jedinečnou velkorysost, svobodu ducha, schopnost překračovat zavedené vzory a hranice a být solidární s těmi, kdo potřebují porozumění a lásku. Ti, kteří následují Františka, nemohou být sektáři, obrazoborci, rasisty nebo být agresivní. Naopak kamkoli přijdou, musejí zasévat pohodu a klidnou jistotu, jinými slovy pokoj a dobro." (Ortensio da Spinetoli OFM Cap. "František: Utopia, která dělá historii", str. 13)

To vyžaduje nadšení a vášně. Nadšení tak veliké, jako Františkovo. OFS má v církvi obrovské poslání. To je důvod k tomu, abychom žili a předkládali své povolání. Abychom přijali určený úkol, který je v souladu se sekulárním stavem. To znamená přijmout minulost s vděčností, žít přítomnost s nadšením, připravovat budoucnost s nadějí. „Být proroky v dnešní době vyžaduje pozornost a ostražitost. Chci od vás jediné kdekoli se nalézáte. Aby lidé viděli, že jste jiní, spíše než aby naslouchali vašim slovům. Je mimořádně naléhavé, abyste stanovili nový kurz." (Fr. José R. Carballo OFM generální ministr, ke Generální kapitule OFS, listopad 2005, a při pastorační vizitaci Předsednictva CIOFS, duben 2006).

SEKULÁRNÍ FRANTIŠKÁNSKÝ ŘÁD - OPRAVDOVÝ ŘÁD

Kdo jsme jako sekulární františkáni? Duchovní hnutí? Náboženská skupina? Laická organizace? Nikdy bychom neměli zapomínat, jak nás církev vidí: *Vy jste řád ...opravdu řád, jak v minulosti potvrdili velmi jasně papežové. Co to ale znamená být "řádem"? A proč naše generální konstituce definují sekulární františkánský řád jako veřejné sdružení věřících?*

V průběhu minulého století se papežové jednoznačně vyjadřovali o požadavku plného nasazení a ctižádosti stát se svatými pro sekulární františkány: *"...František z Assisi ustanovil skutečný řád, totiž ten třetí, který není vázán řeholními sliby jako ty dva předchozí, ale podobně jako ony má za úkol prosté chování a ducha pokání. Tímto jako první pochopil a šťastně s pomocí Boží uskutečnil to, co předtím žádného zakladatele řeholního společenství ani nenapadlo, totiž že učinil podstatu řeholního života něčím, co mohli sdílet všichni".* (Benedikt XV., Encyklika "Sacra Propediem," 6. ledna 1921)

"Slib být dobrým františkánským terciářem (...) nespočívá v přísnosti slibů, není to obyčejný život, není to duchovní život podle litery, ale je to život podle Ducha. A duch tohoto života a této dokonalosti je tak uváděn do rodiny, do každodenního života, do běžného světského života své epochy. Kdyby byli věřící křesťané jako ti ostatní, nebyl by žádný důvod, aby existovali terciáři, ...františkánský terciář je speciální označení, ...nikdo si takové označení nemůže násilím zabrat pro sebe, aniž by pak jeho život tomu označení odpovídal". (Pius XI., promluva k italským františkánským terciářům, 5. září 1936)

"Vy jste řád: Řád laický, ale skutečný. Ordo veri nominis, jak to nazval náš předchůdce na Petrově stolci Benedikt XV. Nikdy nebudete shromážděním dokonalých osob, ale měli by jste být školou křesťanské dokonalosti. Bez této rozhodné vůle nemůžete být

užitečnou součástí takového vyvoleného a slavného vojska. (Pius XII., 1. července 1956, Promluva k terciářům v Římě)

“Vy jste také řád, jak řekl papež Pius XII. Řád laický, ale skutečný řád; a ostatně už Benedikt XV. mluvil o “Ordo veri nominis”. Tento starobylý, mohli bychom říci středověký, název “řád” neznamena nic jiného než vaši podstatnou příslušnost k velké františkánské rodině. Slovo “řád” znamená účast na kázni a odříkání vlastní této spiritualitě, ale v samostatnosti vlastní vašim podmínkám laiků žijících ve světě, kdy však často vyžaduje oběti ne menší než ty, které přísluší stavu zasvěcenému a kněžskému”. (Jan Pavel II., 14. června 1988, generální kapitula SFR)

Učitelství církve je i v tomto stálý a jednotný (1921, 1936, 1956, 1988). To dává příležitost zdůraznit několik základních bodů týkajících se povahy SFR. Naše Obecné Stanovy definují SFR jako *veřejné sdružení věřících*. Z toho u někoho vznikají otázky: Už nejsme třetí řád? Už nejsme vůbec řád? Jak jsme poníženi!

Takové výroky jsou nelogické, chybné a zavádějící. Nicméně i kdyby to byla pravda (jakože není), byli bychom v dobré společnosti. Řád menších bratří už by také nebyl řádem, ale Institutem zasvěceného života, stejně jako mnoho dalších. Jak je vidět, touha pochlubit se vlastními zásluhami či jakousi nadřazeností, zklamání nebo strach, že jsme něco ztratili pořád číhá pod hladinou. Často i poměrně znatelně. I když vůbec není na místě. Tyto nové pojmy jsou odvozeny od změn terminologie v Kodexu kanonického práva z roku 1983. To však nemění ani čárku z povahy našeho řádu, z podstaty kterou určuje inspirace, jenž Bůh dal našemu zakladateli, stejně jako náš vývoj a základní dokumenty které nám církev dala. Ohrožení je spíše v hrozící povrchnosti chápání smyslu pojmů. Naopak pochopení významu a souvislostí názvu *veřejné sdružení věřících*, se všemi specifikacemi, které tomuto pojmu církev v Kodexu kanonického práva přiřadila, dalo SFR hloubku a bohatost obsahu a perspektiv, které zdaleka překonávají vágnost a křehkost pojmu “třetí řád” jak

byl chápán dříve. Nicméně SFŘ odpovídá méně než kdy jindy definici *třetího řádu* podle současného Kodexu kanonického práva a podle učení církve. Změnil se název. Je však třeba dbát hlavně o to, aby se neměnila věrnost přijatému povolání. Snaha o to, abychom se stali svatými a uskutečnili své povolání s pokorou, prostotou a horlivostí. A jestliže nás někdo má za menší nebo bezvýznamné, děkujeme Pánu. Tehdy jsme na správné cestě abychom zažili pravou radost našeho povolání, viz známý příběh o dokonalé radosti, který sv. František vyprávěl bratru Lvovi.

Bez ohledu na to, jaký je zrovna oficiální název, SFŘ je a vždy zůstává původním Řádem kajících bratří a sester svatého Františka s nepřerušenuou kontinuitou, jejímž jediným zakladatelem je svatý František z Assisi!

SVĚTSKÉ ÚKOLY

Musíme se naučit do jisté míry naše frantiskánství zbavit obřadnosti. Prostě proto, že tu je ještě jeden přívlastek po *františkánský - světský, sekulární*. Tento přívlastek znamená, že jsme vsazeni do světa, do běžných podmínek každodenního života.

Dobrý Bůh nepotřebuje trochu víc kadidla, nekonečných žalmů, dokonalých bohoslužeb, nesoustředěně odříkaných růženců nebo trochu více času stráveného v církevních budovách. Bůh vyžaduje a opravdu potřebuje dosáhnout naším prostřednictvím na každou lidskou bytost, na všechny skutečnosti našeho světa.

Bůh se nás dotkl ve křtu, dotýká se nás v každé Eucharistii, dotýká se nás svým Duchem a tak se chce naším prostřednictvím dotknout celého lidstva. Bůh chce, aby bratrství, které nám skrze Františka dal jako zásadní dar a které by mělo charakterizovat i nás obsáhlo každého člověka. Je to úkol, který na nás čeká: *“Vy jim dejte jíst”* (Mt 14, 16), stejně jako *“... vzhlédl k nebi, vzdal díky, lámal chleby a dával učedníkům a učedníci zástupům”* (Mt 14, 19).

TEOLOGICKÉ POZADÍ NAŠEHO BYTÍ A NAŠEHO KONÁNÍ

“Jestliže studujeme, milujeme a žijeme naší řeholi a naše Generální konstituce...” (sv. Jan Pavel II. 1982 a 2002), měli bychom vědět, že rodina, práce a úsilí v sociální, politické a ekologické oblasti tvoří primární *teologický* prostor pro naše bytí a konání. Toto jsou oblasti naší specifické služby. Kdyby rodina, práce a společenské podmínky byly proměněny naší aktivní přítomností, naším příkladem a horlivostí, realita by se řídila duchem lásky a Boží přítomnosti nepochybně by naše společnost spolu s celým světem byla lepší.

„UVAŽTE DRAZÍ BRATŘI A SESTRY, JAK URČUJÍCÍ VLIV BYCHOM MOHLI MÍT NA BĚH SVĚTA, KDYBY VŠECH 500.000 SEKULÁRNÍCH FRANTIŠKÁNŮ ROZŠÍŘENÝCH VE SVĚTĚ, NEJMÉNĚ VE 111 ZEMÍCH, ZCELA ŽILO SVÉ VLASTNÍ POVOLÁNÍ“!

Benedetto Lino - OFS

SHRNUTÍ

1. *“Evangelizování pro evangelizaci”, “Povolání a poslání” dva koncepty, které vyjadřují stejnou zásadní skutečnost - že jsme křesťané.*
2. *Základní povolání - stejné pro všechny, předchází a zakládá každé specifické povolání. Jeho uskutečňování je předpokladem pro to, abychom se tomuto našemu specifickému povolání přiblížili.*
3. *Specifická našeho povolání jak františkánů, tak sekulárních františkánů: být křesťany jako František. Františkovo povolání a jeho realizace jsou pro nás příkladem.*
4. *František je “pouze” křesťan: podobá se Kristu, aby dosáhl k Otci, poslušný vedení Ducha. Být “františkáni” znamená být naprosto a zcela křesťanem jako František.*
5. *Františka charakterizuje jeho intenzivní “bytí křesťanem”, jeho následování: radikalita, úplnost, stálost. Musíme zcela naplnit jeho příklad následování Krista: radikálně, celou bytostí a natrvalo.*
6. *František je “muž katolický a zcela apoštolský”, to znamená: křesťan plně pravověrný a dokonale věrný církvi. Naše povolání znamená být celou svou bytostí křesťané, aniž bychom stavěli ploty, aniž bychom vychvalovali bezdůvodnou nadřazenost, bytostně apoštolští, vždy ochotni “jít”, abychom vyšli z našich zaběhnutých zvyklostí v našich bratrských společenstvích, v našem řádu, v našich rodinách, abychom byli vnímaví k vůli Páně. Naše povolání je povolání k apoštolátu. Jsme světskou podobou Františkova řeholního povolání.*
7. *František není “františkán”, nechtěl založit řád “františkánů”. Jeho přáním bylo stát se jedinečně a zcela obecně křesťanem, apoštolem. Přál si mít bratry a učedníky naprosto zamilované do Krista, aby žili v hlubokém spojení s Otcem, v Duchu, v lůně Nejsvětější Trojice.*

8. *Poslání není částečné, vyžaduje celého člověka. Jak povolání, tak poslání platí obecně pro každého křesťana, ale žijeme a uskutečňujeme ho stejně radikálním, úplným a trvalým způsobem vší silou, které jsme schopni. Naším posláním je přinášet celého Krista.*
9. *Poslání vzešlé z Ukřižování v kostele San Damiano je vzorem pro všechny františkány a tedy i pro nás sekulární františkány. Poslání se obrací k celé Církvi, celému Tělu Kristovu ve všech podobách a na jakémkoli místě.*
10. *Poslání Církve je naše poslání a poslání Církve je rozlašovat dobrou zprávu o Boží Lásce a spáse člověka, která se děje sdílením Božího života a svatosti: "... udržovat v přítomnosti charisma svatého otce Františka v životě i poslání Církve".*
11. *Poslání, jakkoli se týká každého z nás, vyžaduje dokonalou souhru, spolupráci a doplňování mezi námi všemi členy SFŘ navzájem, i mezi všemi členy františkánské rodiny. Nastal čas si uvědomit, že nemůžeme žít odtrženi jedni od druhých s falešným pocitem soběstačnosti. Boží představa pro Františka a jeho rodinu obsáhne všechny a jsme tu jedni pro druhé, v jediném poslání pro Církev.*
12. *Poslání sloužit univerzální i místní církvi podle potřeb určených papežem, biskupy, faráři.*
13. *Nejsme povoláni být průměrnými křesťany, kteří se vyznačují pouze zbožnými františkánskými úkony. Jsme povoláni nasadit všechny naše síly, nadšení a každou nitku naší bytosti, vždycky a všude, abychom „byli svatí“ jako František, jako náš Otec v nebesích.*